

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه:

برای دریافت درجه دکترای حرفه ای
در رشته پزشکی

عنوان:

بررسی فراوانی اختلالات روانپزشکی در بیماران بستری
در بخش روانی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل در طول دو سال
از دی ماه ۱۳۷۷ تا دی ماه ۱۳۷۹

استاد راهنما:

دکتر پرویز مولوی

پژوهش و نگارش:

علی سجادی

شهریور ماه ۱۳۸۰

شماره پایان نامه: ۰۴۷

بنام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذر

تقدیم به :

انسانهای دردمندی که چشم امید به آموخته های ما دارند

تقدیم به :

تمامی پزشکان،

کسانی که راه تلاش بی چشم داشت را برگزیدند

تقدیم به :

پدر و مادر بزرگوارم ،

که راهنمای من در انتخاب راه دانش اندوزی و خدمت به انسانها بودند

تقدیم به :

خواهران و برادر عزیزم ،

با آرزوی موفقیت روز افزونشان در عرصه زندگی

تقدیم به :

همسر عزیزم ،

که شوق آموختن را بار دیگر در من زنده کرد

و در این راه دشوار با من همراه گشت

تقدیم به :

استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر پرویز مولوی ،

که با صبر و موصله فراوان مرا از دانش و تجربیان فویش بهره مند ساختند

و راهنماییهایشان راهگشای کار بود.

تقدیم به :

استاد گرامی جناب آقای دکتر مرتضی عالیقدری ،

که مرا در تهیه این پایان نامه یاری کردند .

و تقدیم به :

تمامی استادانم ،

که از دانش خود به من بخشیدند

تا شاید به خواست پروردگار شفا بخش دیگران باشم .

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۱.....
بخش اول: طرح پژوهش	۲.....
- اهمیت پژوهش.....	۳.....
- اهداف پژوهش.....	۴.....
- سوالات پژوهش.....	۵.....
- محدودیتها.....	۶.....
بخش دوم: پیشینه مطالعاتی	۷.....
- مروری بر تاریخچه خدمات روانپزشکی.....	۸.....
- مروری بر مطالعات آماری پیشین.....	۱۷.....
بخش سوم: روش پژوهش	۲۷.....
- نوع مطالعه.....	۲۸.....
- متغیرها.....	۲۸.....
- آزمودنیها.....	۲۹.....
- روش جمع آوری داده ها.....	۲۹.....
- روش تجزیه و تحلیل داده ها.....	۲۹.....
بخش چهارم: نتایج پژوهش	۳۰.....
- آمار توصیفی.....	۳۱.....
- جداول.....	۳۷.....
- نمودارها.....	۴۸.....
بخش پنجم: بحث و نتیجه گیری	۵۹.....
منابع فارسی.....	۶۲.....
منابع انگلیسی.....	۶۳.....

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱- توزیع فراوانی بیماران بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۳۷
جدول ۲- توزیع فراوانی بیماران بر حسب جنسیت	۳۷
جدول ۳- توزیع فراوانی بیماران بر حسب تشخیص بیماری، بر اساس معیارهای IV-DSM به تفکیک زن و مرد	۳۸
جدول ۴- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال افسردگی ماژور بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۳۹
جدول ۵- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال افسردگی ماژور بر حسب جنسیت	۳۹
جدول ۶- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال دوقطبی بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۰
جدول ۷- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال دوقطبی بر حسب جنسیت	۴۰
جدول ۸- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفرنی بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۱
جدول ۹- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفرنی بر حسب جنسیت	۴۱
جدول ۱۰- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفکتیو بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۲
جدول ۱۱- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفکتیو بر حسب جنسیت	۴۲
جدول ۱۲- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال هذیانی بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۳
جدول ۱۳- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال هذیانی بر حسب جنسیت	۴۳
جدول ۱۴- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال سایکوتیک گذرا بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۴
جدول ۱۵- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلال سایکوتیک گذرا بر حسب جنسیت	۴۴
جدول ۱۶- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شبه جسمی بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۵
جدول ۱۷- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شبه جسمی بر حسب جنسیت	۴۵
جدول ۱۸- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات اضطرابی بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۶
جدول ۱۹- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات اضطرابی بر حسب جنسیت	۴۶
جدول ۲۰- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شخصیت بر حسب گروه سنی به تفکیک زن و مرد	۴۷
جدول ۲۱- توزیع فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شخصیت بر حسب جنسیت	۴۷

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱- درصد فراوانی بیماران بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۴۸
نمودار ۲- درصد فراوانی بیماران بر حسب جنسیت.....	۴۸
نمودار ۳- درصد فراوانی بیماران بر حسب تشخیص بیماری، بر اساس معیارهای DSM-IV، به تفکیک زن و مرد ..	۴۹
نمودار ۴- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال افسردگی ماژور بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۰
نمودار ۵- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال افسردگی ماژور بر حسب جنسیت.....	۵۰
نمودار ۶- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال دوقطبی بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۱
نمودار ۷- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال دو قطبی بر حسب جنسیت.....	۵۱
نمودار ۸- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفرنی بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۲
نمودار ۹- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفرنی بر حسب جنسیت.....	۵۲
نمودار ۱۰- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفکتیو بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۳
نمودار ۱۱- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال اسکیزوفکتیو بر حسب جنسیت.....	۵۳
نمودار ۱۲- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال هذیانی بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۴
نمودار ۱۳- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال هذیانی بر حسب جنسیت.....	۵۴
نمودار ۱۴- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال سایکوتیک گذرا بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۵
نمودار ۱۵- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلال سایکوتیک گذرا بر حسب جنسیت.....	۵۵
نمودار ۱۶- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شبه جسمی بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۶
نمودار ۱۷- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شبه جسمی بر حسب جنسیت.....	۵۶
نمودار ۱۸- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات اضطرابی بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۷
نمودار ۱۹- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات اضطرابی بر حسب جنسیت.....	۵۷
نمودار ۲۰- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شخصیت بر حسب گروه سنی به تفکیک جنس.....	۵۸
نمودار ۲۱- درصد فراوانی بیماران مبتلا به اختلالات شخصیت بر حسب جنسیت.....	۵۸

چکیده

نظر به لزوم وجود اطلاعاتی جامع و فراگیر در مورد شیوع و توزیع فراوانی بیماری‌ها در جامعه، برای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی مناسب و متناسب، و با توجه به عدم وجود اطلاعات کافی در این زمینه در کشور ما، بویژه در مورد بیماری‌های روانی، ضرورت پژوهشی در مورد همه گیری شناسی بیماری‌های روانی احساس می‌شد.

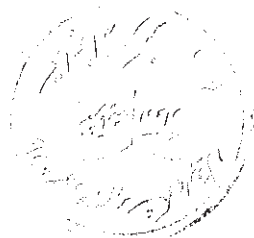
در این پژوهش که یک نوع مطالعه توصیفی است، بیماران بستری در بخش روانی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل، از آغاز دیماه ۱۳۷۷ تا آغاز دیماه ۱۳۷۹، از نظر سه متغیر مهم سن، جنس و تشخیص مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

جامعه مورد مطالعه را ۷۵۵ نفر شامل ۴۹۹ مرد و ۲۵۶ زن در طیفی از ۱۴ تا ۹۶ سال با میانگین سنی ۳۱ سال تشکیل داده‌اند.

یافته‌های پژوهش نشان داد که بیش از ۶۶ درصد بیماران را مردان و حدود ۳۳ درصد را زنان تشکیل می‌دهند و گروه سنی ۲۶-۳۵ سال بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. همچنین نشان داده شد که اسکیزوفرنی با در برگرفتن بیش از ۳۲ درصد تشخیص‌ها شایعترین علت بستری بیماران بوده است و پس از آن اختلال دو قطبی (۱۸/۳ درصد) و افسردگی ماژور (۱۰/۷ درصد) دومین و سومین تشخیص‌های شایعند. در مورد زنان شایعترین تشخیص، اختلال دو قطبی بود.

بخش اول

طرح پژوهش

اهمیت پژوهش

اختلالات روانپزشکی، از شایعترین مسائل بشری هستند که جوامع مختلف (روستایی، شهری و...) و گروههای مختلف سنی را گرفتار می کنند. این اختلالات بویژه امروزه بصورت یکی از معضلات عمده اجتماعی، درمانی و حتی اقتصادی گریبانگیر جوامع انسانی می باشند.

هر چند در ایران مطالعه جامعی در مورد مشکلات اجتماعی ناشی از این اختلالات و صدماتی که این اختلالات بطور مستقیم و غیر مستقیم به پیکره اقتصادی جامعه وارد می کنند وجود ندارد، شک نیست که در کشور ما نیز این اختلالات فرای معضلات و صدمات اجتماعی فراوان، سالانه هزینه های هنگفتی را به جامعه تحمیل می کنند.

پیشگیری در سطوح اول، دوم و سوم تا حدود زیادی از عوارض و صدمات فردی و اجتماعی این اختلالات می کاهد و صرف هزینه ای بسیار کمتر در این راه می تواند جامعه را از متحمل شدن هزینه های هنگفت ناشی از عوارض این اختلالات برهاند. بدیهی است که تصمیم گیری و برنامه ریزی در این زمینه نیازمند اطلاعات جامعی در مورد همه گیری شناسی اختلالات روانپزشکی در کشور مان می باشد.